

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 395. Usque Ad Annum 428

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117794

§. 46. Liber S. Augustini de Gratia & Libero Arbitrio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66042](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66042)

celebraturi. Annus 427. fuisse credi-
 tur, quo Pascha in diem tertiam Aprilis
 inciderebat. Igitur S. Augustinus Episto-
 lam eis tradidit ferendam ad Abbatem
 Valentinum, & totam Communitatem,
 ubi difficillimam de Voluntate, & Gra-
 tia quæstionem explicabat, & Abbatem
 rogabat, ut ad se Florum mitteret, con-
 jiciens, quod verum erat, cæteros ei-
 dem irasci, quia sensum ejus non intel-
 ligerent.

Sæculum V.
 A. C. 426.

§. XLVI.

*Liber S. Augustini de Gratia, &
 Libero Arbitrio.*

Nihilominus S. Augustinus, scripta hac
 Epistola, Monachos Adrumetenses
 ultra Festa Paschalia retinuit, quod fa-
 ctum creditur occasione alterius Felicis,
 qui serius venit, eumque, ut verosimile
 est, de statu dubitationis plenius edocuit.
 Per longam hanc moram S. Augustinus
 ipsis prælegit præter Epistolam suam ad
 Sixtum, Epistolas Concilii Carthaginen-
 sis, Concilii Milevitani, & quinque Epis-
 coporum ad Innocentium Papam cum
 suis responsis, Epistolam Concilii Africa-
 ni ad Zosimum Papam, cum ejus Episto-
 la, ad omnes mundi Episcopos directa,
 Canones Concilii totius Africae adver-
 sus Pelagianos. Prælegit quoque librum
 S. Cypriani de Oratione Dominica, in
 quo

Aug. ep. 215.
 al. 47. Sup.
 L. XXIII.
 §. 30.

Sæculum V. quo mirum in modum Dei Gratiam di-
 A.C. 426. laudat. Præter hæc omnia novum opus,
 cui titulus: *De Gratia, & Libero Arbitrio*, composuit, quod Valentino, Monachis
 Sup. XXIII que ejus dicavit.
 §. 14.

- In hoc opere S. Augustinus docet, hæc duo æqualiter esse vitanda; ne quis liberum arbitrium ad stabiliendam Gratiam, aut Gratiam ad stabiliendum liberum Arbitrium neget. Probat liberum Arbitrium ex sacris Scripturis, quæ præceptis, & promissis plenæ sunt, & præcipue in illis locis se fundat, quibus excitamur, ut velimus. Probat etiam necessitatem Gratiæ ex Scriptura, dicente, virtutes a se præceptas, Dona Dei esse, qui præceptum, & auxilium conjungens, orare nos jubet. Contra Pelagianos ostendit, Gratiam non conferri secundum merita nostra, cum Gratia prima detur impiis, qui nil nisi pœnam merebantur.
- c. 2.
- c. 4.
- c. 6.
- Omne Bonum, quod Scriptura Homini adscribit, alibi tribuit Gratiæ, itaque vita æterna simul merces est, & Gratia. (*) Lex non est Gratia, cum sola Lex nihil aliud sit, quam littera, quæ occidit, & scientia, quæ inflat. Natura quoque non est

(*) Quid clarius contra Interpretem Protestantem, omne meritum humanum negantem, afferri possit? sed quomodo S. Augustino creditur, qui S. Paulo fidem non habet?

est Gratia, cum omnibus sit communis; ita Iesus Christus frustra mortuus fuisset. Gratia in sola præteritorum peccatorum remissionæ non consistit, cum oremus: *Ne nos inducas in tentationem!* Gratiam mereri non possumus, nec per nostra bona opera, ut dictum est, nec qualicumque bona voluntate, cum Deum oremus, ut fidem tribuat, voluntates mutet, & corda indurata emolliat. Ergo ipse nos elegit, & prior nos amavit. Ipse nobis bonam voluntatem dat, & ad implenda præcepta sua auget, & facit, ut nobis sint possibilis, dum nobis dat Charitatem, illa majorem, qua bonum tepide volebamus. Deus ita Dominus cordium est, ut ea, sicut sibi placet, convertat, seu illa ad bonum pura Misericordia impellat, seu ad fines suos dirigendo malum, in quod libero suo arbitrio feruntur. Tandem manifestum Gratiæ exemplum videmus in infantibus, quibus nullum meritum tribui potest, quo eam sibi concilient, nec demeritum, propter quod ea priventur, excepto peccato originali, nec qualiscunque alia præelectionis ratio inveniri, nisi occultum Dei iudicium. S. Augustinus sub finem dicit: *Hunc librum semper legite, & si capitis, agite Deo Gratias! & si quid non capitis, orate, ut vobis intelligendi gratiam det, tribuet enim vobis in-*
Hist. Eccles. Tom. V. M m m telle-

Sæculum V.
 A. C. 426.

c. 13.
 c. 14.

De Gratia.

c. 18.
 c. 16.
 c. 20.
 c. 21.
 c. 22.
 c. 24.

KIV.
 m di-
 opus,
 Arbi-
 Mona-
 docet,
 ne quis
 n Gra-
 n libe-
 erum
 e præ-
 & præ-
 us ex-
 am ne-
 cente,
 i esse,
 agens,
 nos o-
 ndum
 detur
 antur.
 omni
 ue vi-
 ia. (*)
 nihil
 it, &
 e non
 est
 Prote-
 antem,
 o cre-

Sæculum V. *tellectum*. Statim initio monuerat, ne
A. C. 426. istius quæstionis perplexitate turbarentur, sed inter se pacem, & charitatem
 servarent, agentes juxta ea, quæ scirent, donec Deo placeret, eis plura revelare.
 6. 1. Postquam S. Augustinus hunc librum Cresconio, & Monachis, eum comitan-
 tibus, prælegisset, eundem ipsis tradidit cum omnibus Actis, de quibus mentio-
 nem fecimus, & alteram ad Abbatem
Ap. Aug. ep. 156. al. 256. Valentinum Epistolam, qua rogat, ut
 Florum sibi mittat. Misit eum Valenti-
 nus, tradiditque abeunti Epistolam ad
 S. Augustinum, gratiarum actionibus re-
 fertam.

§. XLVII.

Liber de Correctione, & Gratia.

Gratissimum S. Augustino fuit, quod
 Florum in sana fide de Gratia, & li-
 bero Arbitrio inveniret, & audiret, resti-
 tutam in Monasterio Adrumeti pacem.
 Simul vero edoctus est, esse ibi quem-
 quam, qui ejusmodi objectionem instrue-
 ret: *Si Deus est, qui operatur in nobis
 & velle, & facere, satis nostris Superio-
 ribus sit, nos docere, & pro nobis orare,
 nos autem non corripiant, dum quod de-
 bemus, non facimus; quomodo culpa mea
 est, si destituor illo potenti auxilio, quod
 Deus mihi non dedit, & nemo nisi Deus
 dare potest?* Sophistica hæc argumenta-
 tio,